

INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES
ICOMOS VLAANDEREN - BRUSSEL

BEZOEK AAN DE VERNIEUWDE ANTWERPSE STADSFEESTZAAL EN
DE GERESTAUREERDE GEWELFSCHILDERINGEN IN DE KATHEDRAAL

VRIJDAG 2 MAART 2007

Programma

10u

Bezoek aan de vernieuwde Antwerpse Feestzaal

Afspraak aan de ingang van de werf, hoek Hopland en Kolveniersstraat

Ontvangst door de Heer Jozef De Poorter, voorzitter Group Monument

Rondleiding met uitleg door de architecten Ro Berteloot en Kathleen Nuyens van het bureau Berteloot, belast met de restauratiewerken. De Antwerpse stadsfeestzaal brandde af in de nacht van 27 op 28 december 2000. Wij krijgen de toepassing van verschillende interieur-restauratietechnieken te zien, zoals van stucwerk, verguldingen, marmer-mozaïekvloeren en gekleurd glas.

12u30

Lunch aangeboden door de heer Jozef De Poorter, voorzitter Group Monument, in het restaurant Horta, Hopland 2

14u30

Bezoek aan de gerestaureerde gewelfschilderingen in de Antwerpse kathedraal

Afspraak aan de hoofdingang (west-portaal)

Inleiding over de filosofie van de restauratie van de gewelven door Walter Schüdel, verantwoordelijke atelier muurschilderingen, departement conservatie-restauratie van het Koninklijke Instituut voor het Kunstpatrimonium

Rondleiding met uitleg op de stellingen (per groepjes van 10 personen)

Deze activiteit is gratis maar strikt beperkt voor onze leden.

INSCHRIJVING VOOR 23 FEBRUARI 2007 BIJ

Mevrouw Ode Goossens

ogoossens@mbhg.irisnet.be

tel.: 02 204 24 41

De Voorzitter
Miek Goossens

De Penningmeester
Jan Baeyens

De Secretaris
Barbara Pecheur

Secretariaat: Barbara Pecheur, b.pecheur@origin-bgroup.be - telefoon: 02/776 82 02

Briefwisseling inzake lidgelden en facturatie: Jan Baeyens, jan.baeyens@bz.vlaanderen.be Langestraat 49, 9473 Denderleeuw

De vernieuwde Antwerpse Feestzaal

Het succes en het verval.

Decennialang kende de Stadsfeestzaal een enorm succes voor alle mogelijke feestelijkheden, tentoonstellingen en beurzen. De feestelijkheden voor de Nationale Feestdag werden tientallen jaren met de nodige luister en plechtstatigheid opgevoerd. Honderdduizenden, zelfs miljoenen bezoekers hebben de afgelopen eeuw dit boegbeeld van de Antwerpse feestelijkheden bezocht naar aanleiding van een of andere activiteit. Onder meer de driejaarlijkse tentoonstellingen of salons van de Academie werden er in de periode 1924-1949 georganiseerd. Deze salons grepen meestal plaats in de "kleine feestzaal" en in de rotonde. Tot 1974 was de stadsfeestzaal de thuisbasis en het decor van de boekenbeurs van Vlaanderen. Nadien en tot op vandaag werd er de beurs voor 'het andere boek' georganiseerd. Duizenden verenigingen en privé-organisaties wendden gedurende 90 jaar de zaal aan voor hun activiteiten en feesten.

Om besparingsredenen op verwarming en omwille van akoestiek werd reeds jaren een textiel zeil aangebracht ter hoogte van de kroonlijst van de feestzaal waardoor de monumentale ruimte niet langer in al zijn glorie kan ervaren worden. Deze voorlopige oplossing was het oorspronkelijk concept onwaardig en herleidde de feestzaal tot een vrij banale ruimte. De afgelopen jaren werd de Stadsfeestzaal gebruikt voor een 45-tal verschillende initiatieven wat neerkwam op een exploitatie van ongeveer 160 dagen per jaar.

Op 9 maart 1983 werden het complex van de Stadsfeestzaal op vraag van het Stadsbestuur, samen met de Innovation (1903) en het hoekgebouw van de Meir en de Otto Veniusstraat (1903) door toenmalig Minister van Cultuur Karel Poma, als monument beschermd omwille van hun historische en stedenbouwkundige waarde "als voortzetting van de monumentale gevelwanden van de Leysstraat".

Niettegenstaande de uitgevoerde werken aan het dak in 1992 naar ontwerp van architect Peter Vanhoenacker en de voorgestelde werken voor de algehele restauratie van de Stadsfeestzaal, gaf het stadsbestuur vanaf 1998 te kennen dat ze op zoek is naar een nieuwe functie voor de Stadsfeestzaal. De investeringen voor de restauratie en het onderhoud liepen blijkbaar te hoog op. Niettegenstaande deze visie die misschien getuigt van korte termijn politiek, is het noodzakelijk dat de stadsfeestzaal als ruimte met hoge symboolwaarde herkenbaar blijft voor de Antwerpse gemeenschap. Deze zaal was immers in het verlengstuk van de Wereldtentoonstellingen in Antwerpen, het pathetische paradepaard waarop de Antwerpenaren terecht fier waren.

Na de brand van 27 december 2000 wordt de Stadsfeestzaal in al zijn glorie gereconstrueerd.

Dirk Laporte, docent architectuurgeschiedenis en monumentenzorg.

Gewelfschilderingen in de zuidelijke zijbeuk van de Antwerpse kathedraal. Eind 15de eeuw.

Op het einde van de jaren 1980 werden twee gewelfschilderingen, oorspronkelijk behorend tot een reeks van zes, gerestaureerd.

Vorig jaar werd een aanvang gemaakt met de restauratie van de overige schilderingen van dit ensemble.

In de ruim 15 jaar die zijn verlopen tussen de restauratiecampagnes van dit ensemble zijn de inzichten over conservatie-restauratie veranderd.

Moeten de resterende gewelven conform het eerder gerestaureerde deel worden behandeld, zodat een zo groot mogelijke formele eenheid wordt bekomen, of worden ze best naar de actuele (en betere?) inzichten behandeld?

Het debat spitst zich toe op de tegenstelling visuele leesbaarheid versus organoleptische ervaarbaarheid.

Walter Schüdel, verantwoordelijke atelier muurschilderingen, departement conservatie-restauratie van het Koninklijke Instituut voor het Kunstpatrimonium.